

แนวโน้มของโรคหูน้ำหนวกในประเทศไทย

กณิศร์ แว่ววิจิต *

ในอดีตความเจริญทางการแพทย์ยังกระจายไปไม่ถึงถึงทุกอำเภอของประเทศไทย ทำให้ประชาชนได้รับการดูแลรักษาสุขภาพเบื้องต้นไม่ดีพอ เป็นสาเหตุให้เกิดโรคติดเชื้อทางหูได้บ่อย เช่น เด็กมักจะมึนอาการทางเดินหายใจส่วนบนอักเสบบ่อยเมื่อไม่ได้รับการรักษา หรือได้รับการรักษาที่ไม่ถูกวิธี โรคก็ลุกลามเข้าไปในหูชั้นกลาง เป็นเหตุให้เกิดโรคหูชั้นกลางอักเสบเฉียบพลัน และกลายเป็นหูน้ำหนวกเรื้อรังภายหลังบ่อยครั้งที่เกิดภาวะแทรกซ้อน เช่น เยื่อหุ้มสมองอักเสบหรือเกิดฝีในสมอง ทำให้การผ่าตัดหูเพื่อรักษาการอักเสบหรือแก้ไขภาวะแทรกซ้อนของโรคหูอักเสบกันบ่อยกว่าในปัจจุบันมาก

ปัจจุบันพื้นที่ ๆ มีแพทย์แผนปัจจุบันเข้าไปดูแลประชาชนอย่างทั่วถึงมีมากขึ้น ประกอบกับยาดันทานจุลชีพที่มีประสิทธิภาพทำให้อัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนของการอักเสบของทางเดินหายใจส่วนบน เช่น หูน้ำหนวกเรื้อรัง ฝีในสมอง ฯลฯ ลดน้อยลงมาก แต่ภาวะแทรกซ้อนเหล่านี้ก็ยังพบได้ในถิ่นทุรกันดาร และในหมู่คนยากจนในเมืองที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ พ่อแม่ขาดการเอาใจใส่ดูแลเด็ก

ปล่อยให้การอักเสบของทางเดินหายใจส่วนบนลุกลามเข้าไปในหูได้ ในประเทศที่พัฒนาแล้วเช่นในยุโรปและอเมริกา มีการตรวจพบโรคหูน้ำหนวกเรื้อรังน้อยมากจนแทบจะไม่พบเลย จนเป็นเหตุให้โสต คอ นาสิกแพทย์ในประเทศเหล่านั้นต้องหันเหไปรักษาและผ่าตัดทาง Maxillofacial และ plastic surgery กันมาก

ปัจจุบันในประเทศไทยเรามีแพทย์แผนปัจจุบันกระจายไปอยู่ทั่วทุกอำเภอ และมีโสต คอ นาสิก แพทย์ประมาณ 180 ท่าน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ใน กทม. และส่วนน้อยกระจายอยู่ตามโรงเรียนแพทย์ต่างจังหวัด และโรงพยาบาลศูนย์ของภาคต่าง ๆ ประกอบกับแพทย์สภาได้ทำการฝึกอบรมโสต คอ นาสิกแพทย์เพิ่มขึ้นปีละประมาณ 20 ท่าน ซึ่งเมื่อสำเร็จแล้วเขาเหล่านั้นก็จะกระจายกันไปอยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ ที่ยังขาดแคลนโสต คอ นาสิกแพทย์ ดังนั้นจึงเป็นที่เชื่อกันว่าแนวโน้มของโรคหูน้ำหนวกและภาวะแทรกซ้อนของโรคหูน้ำหนวกคงจะน้อยลงเรื่อย ๆ ตามความเจริญก้าวหน้าและการกระจายแพทย์ของประเทศไทย

* ภาควิชาโสต คอ นาสิก สรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย